

Prunella vulgaris L.

BRUINELLE.

De XIVde CLASSE.

Zie LINNÆUS *Nat. Hist.*
door HOUTTUIJN, *IIde*
Deel IXde St., bl. 438.

BRUINELLE met alle de Bladen
langwerpig Eijrond en gestield,
de Kelken met de Bovenlip ge-
knot drietandig.

- a. De eenbladige tweelippige Kelk.
- b. De Gaaperachtige eenbladige
Bloem geopend, met twee langere
twee kortere Meeldraadjes.
- c. Een Meeldraadje afzonderlijk.
- d. Het vierdeelig Vruchtbeginzel,
met den Draadachtigen Stijl en
gespleeten Stempel.

BLOEITIJD. Dit Kruid groeit
alom in de Velden, komende in vette
Weiden en Boschagten somtijds een
Voet hoog, niet alleen met blaauwe,
maar somtijds ook met paarsche of
witte Bloemen voor. In de Nazomer
bloeit het en blijft 's Winters over.
In 't Bentveld, bij Haarlem, vindt
men eene Verscheidenheid met groote
Bloemen en gesnipperde of getande
Bladen var boven.

PRUNELLA VULGARIS.

CLASSIS XIIIa.

Conf. LINNÆI *Sijst. Nat. Ed.*
GMELINI, *Tom. IIdi Part.*
IIde. p. 920.

PRUNELLA Foliis omnibus ovato-
oblongis petiolatis, Callicibus
Labio superiore truncato tri-
dentato.

- a. Perianthium monophyllum bila-
biatum.
- b. Corolla monopetala ringens
aperta, cum duobus Stamini-
bus longioribus.
- c. Stamen unum separatum.
- d. Germen quadripartitum, cum
Stijlo Filiformi & Stigmate
bifido.

TEMP. FLOR. Crescit hæc Herba
in Pratis ubique, altitudinem ha-
bens in Pascuis udis nonnunquam
unius Pedis. Flores sæpius cærulei
sunt, aliquando tamen purpurei
vel albi. In serâ Æstate reperit-
ur florida & perennis est. In
Campo dicto Bentveld prope Har-
lemum Varietas occurrit Floribus
magnis & Foliis superioribus den-
tatis.

GEBRUIK. Volgens de naams aanduiding is dit Kruid in Gorge-
dranken, tegen eene Keelziekte, de Bruine genaamd, van nuttig-
heid. Het is, inderdaad, verkoelende en zagtelijk samentrekkende.
Het wordt van BOERHAAVE geteld onder de zuiverende Kruiden in
een opene Borstzweering dienstig. In Mondzweeren wordt het ook
geroemd.